

De Kopsalon

Els Huver

Inhoudelijk jaarverslag 2024

Inhoudsopgave	pagina
1. Inleiding	2
2. En opstaan, de ontwikkelfase	3
3. De Kopsalon tijdens de Boekenweek	5
4. In mijn ogen	
5. Blik op 2025	7
6. Bestuur	

1. Inleiding

Het jaar 2024 was er voor De Kopsalon een van snuffelen: nieuwe locaties om producties uit te voeren, aan nieuwe samenwerkingsverbanden en nieuwe culturele disciplines.

Zo hebben we in de ontwikkelfase van audioverhalenproject 'En opstaan' gesnuffeld aan Parkstad, om al snel tot de conclusie te komen dat de verhalen er voor op het oprapen liggen, maar dat er ook begrenzing nodig is: Parkstad is groot!

De productie 'In mijn ogen' werd (eindelijk) werkelijkheid. Dat betekende een samenwerking met het Bonnefantenmuseum: een ware ontdekkingsreis, want een museum werkt binnen heel andere kaders dan we tot nu toe gewend waren. Het respect voor de kunsten is er voelbaar en dat deed goed.

En soms leidde het snuffelen eerst tot veel wederzijds enthousiasme, maar niet tot samenwerking. Het muziekproject SOUNDTRACK strandde op een gebrek eraan. Daarvan hebben we geleerd. Moedig verder, zeggen we dan!

- Els Huver
Artiestiek leider De Kopsalon

2. En opstaan - de ontwikkelfase

In november 2023 startte de ontwikkelfase van het audioverhalenproject 'En opstaan', die doorliep tot in mei 2024. Met dit project wil De Kopsalon Heerlen een nieuw geluid geven. Het is een regio met een negatief imago, waar vooral met zorgelijke bewoordingen over wordt gesproken. Het doet de inwoners geen recht en is weinig verheffend. De Kopsalon ziet ruimte voor een ander narratief over deze hoek van Nederland, met daarin een plek voor de stem van de inwoners.

De ontwikkelfase diende meerdere doelen:

1. Onderzoek naar betrokkenheid en draagvlak.
2. Testen of medium en doelgroepen bij elkaar passen.
3. Kadering van het werkerrein.

In deze fase hebben we met een groot aantal mensen en instanties gesproken. Onder hen ook twee buurtregisseurs van de Gemeente Heerlen. Zij hebben goed zicht op de problematiek in de wijken. We hadden een open gesprek over de motivatie achter 'En opstaan'. Na een uurtje zei een van hen: Ik besef opeens dat wij ons binnen de gemeente vooral focussen op de 20% bij wie het fout gaat en die moeilijk in beweging te krijgen is. Dat moet anders." Ze heetten 'En opstaan' daarom zeer welkom.



- De Kopsalon voor Hoofdzaken in Parc Imstenrade.

Audioverhalen

Ook zijn er in totaal acht korte audioverhalen gemaakt met mensen uit de stad. Deze verhalen waren op drie locaties in de stad te beluisteren in audioinstallatie De Kopsalon voor Hoofdzaken.

Een van de personen die vertelde over een periode waarin hij veerkracht heeft moeten tonen is Lucas: een forse vent met een stoer uiterlijk. Hij vertelde over de hartproblemen die hij heeft gehad en hoe de mensen uit zijn straat er voor hem waren.

Bij de evaluatie schreef hij het heel spannend te hebben gevonden om een kwetsbaar deel van zichzelf met onbekenden te delen. Hij had er echter heel mooie, warme reacties op gekregen die hem goed deden. Daarom was hij nu dankbaar voor de kans om aan het project mee te werken.

Evaluatie

De reacties op het plan om een aantal projecten rond veerkracht te realiseren waren positief. De timing lijkt goed: er wordt hard gewerkt aan duurzame oplossingen voor de problematiek van de stad, maar daarbinnen is weinig ruimte voor wat wel goed zit of goed gaat. Onze blik op de positieve kant werd als verfrissend ervaren.

Het bleek ook niet moeilijk om mensen te vinden die met ons wilden praten of wilden meewerken aan de eerste serie audioverhalen. Die serie is ook diverser geworden dan van tevoren verwacht: vijf verhalen gaan over gezondheid, zoals gepland, maar drie ook over omgaan met laaggeletterdheid, verslaving en een moeilijke thuissituatie.

Er werd ook prettig doorverwezen: het ene contact leidde naar het volgende. Heel fijn was hoe Bibliotheek Heerlen aan het project meewerkte en een open gesprek met o.a. Ron Meyer organiseerde ter ere van de opening van De Kopsalon in de bieb.



- *Opening van De Kopsalon in de bibliotheek in het Centrum van Heerlen.*

Van Parkstad naar Heerlen

In deze ontwikkelfase wilden we ons op Parkstad richten. Dat bleek te ambitieus, want Parkstad is erg groot. De focus ging daardoor al snel naar de grootste gemeente: Heerlen. Daar zijn we wel al bekend, maar hebben we ons bewust gericht op nieuw terrein: Heerlen-Noord en daarbinnen Heerlerheide.

3. De Kopsalon tijdens de Boekenweek



Tijdens de Boekenweek 2024 – van 15 tot 25 maart – stond audiotheater De Kopsalon voor Hoofdzaken in Centre Ceramique, in Maastricht.

In de salon waren vier verhalen te horen die Els Huver verzamelde in opdracht van Bibliotheek Maastricht over het thema van de Boekenweek: Bij ons in de familie. Het leverde vier bijzondere, open, authentieke verhalen op, van Jo, Annemie, Emine en Michele.

Deze laatste is een Italiaanse student die tijdelijk in de stad woont. Samen vormen ze een dwarsdoorsnede van Maastricht, met ieder een heel ander verhaal over familie.

4. In mijn ogen

Van 21 december 2024 tot 24 september 2025 is in het Bonnefantenmuseum de productie ‘In mijn ogen’ te zien en te horen.

‘In mijn ogen’ laat je meekijken met drie Maastrichtenaren die niet eerder in het Bonnefantenmuseum waren: Francisca Callemeijn, Fred Byrman en Maria Maas. Zij kozen uit een voorselectie kunstwerken waarvan zij vinden dat die de muren van het museum waardig zijn: vijf nooit eerder getoonde werken uit de Bonnefantencollectie. Wat de drie zien als ze ernaar kijken, vertelden ze aan Els Huver en hoorde je in het museum terwijl je naar de werken keek.

Els wil kunst en cultuur toegankelijk maken voor een diversere groep mensen. Met ‘In mijn ogen’ onderzoekt ze wat mensen zien als ze naar kunst kijken. De aftrap werd gegeven door drie paar verse ogen die het Bonnefanten niet eerder vanbinnen zagen.

Door het delen van hun gedachten bij deze kunstwerken lieten Francisca, Fred en Maria iets van zichzelf zien. Daarna was het aan de bezoekers om, weliswaar schriftelijk, te delen wat zij zien als ze naar de werken kijken. Zo leerden we ook hen – via de kunst – een beetje kennen.



Drempels

De werken die werden getoond, hingen nog nooit op zaal. Kunstwerken én bezoekers ervaren drempels om het museum binnen te komen. Voor kunstwerken geldt dat wanneer het thema niet aansluit bij een tentoonstelling, of het materiaal te kwetsbaar is, ze ongezien in het depot blijven. Voor bezoeker zijn die drempels vaak van sociaal-economische, culturele of fysieke aard. Met 'In mijn ogen' wilde het museum stilstaan bij deze drempels en bij de verbindende kracht van kunst.

Werkwijze

Els Huver bezocht de deelnemers aan het project met haar microfoon en een fotoboek met daarin veertien kunstwerken. De deelnemers bladerden er rustig doorheen en voorzagen de werken van commentaar. Drie van de vijf Maastrichtenaren die ze bezocht, reageerden enthousiast op een of meerdere werken. Aan Els vertelden ze waarom. Een montage van de opnames van deze gesprekken was te horen in het museum.

In opmaat naar de tentoonstelling bezochten de drie het Bonnefantenmuseum – voor de allereerste keer – om de gekozen kunstwerken in het echt te bekijken. Deze werden speciaal voor hen uit het depot gehaald.

5. Blik op 2025

2024 staat grotendeels in het teken van EN OPSTAAN. Met hoofdletters deze keer. We leggen de laatste hand aan de fondswerving maar hebben vertrouwen dat het gaat lukken. Te beginnen in Heerlerheide.

In het kader van 80 jaar bevrijding maakt De Kopsalon in samenwerking met Sevagram Verenzorg de reizende installatie TIJDNOOD. Daarin zijn verhalen van Heerlenaren te horen die nog uit eerste hand kunnen vertellen over hoe het was in de oorlog. Deze installatie reist van maart t/m mei 2025 langs vier Sevagram-locaties.

Daarnaast duikt De Kopsalon voor Hoofdzaken opd tijdens het Zomerfestival Voerendaal. Dan met verhalen van inwoners over hun dorp Klimmen. Dit op uitnodiging van de Mijnstreek Bibliotheek die in Klimmen een nieuw filiaal opent.

6. Bestuur

Stichting De Kopsalon

Voorzitter	Githa Hoffman
Penningmeester	Truus van der Donk
Secretaris	Jo Leunissen

Contactinformatie

Huls 19
6369 ES Simpelveld
06 - 222 69 879
info@dekopsalon.nl

www.stichtingdekopsalon.nl

De Kopsalon
Els Huver

06 222 69 879

info@dekopsalon.nl

dekopsalon.nl